

Sluttprotokoll fra forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2025/2026

Staten v/Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) har gjennomført forhandlinger om en reindrifftsavtale for 2025/2026.

Fra Norske Reindrifftsamers Landsforbund møte:

Forhandlingsutvalg: Inge Even Danielsen (leder)
Tom Lifjell
Berit Marie Eira

Rådgivere: Randi Skum
Leif Anders Somby
Marit Meløy
Aslak Niilas Eira
Sara Katrine Aleksandersen
Asgrim Opdal

Fra staten møte:

Forhandlingsutvalg: Viil Søyland (leder)
Morten Floor
Widar Skogan

Rådgivere: Hans Roar Christiansen (Landbruksdirektoratet)
Lars Ivar Widerøe (Kommunal- og
distriktsdepartementet)
Martine Løvold (Klima- og miljødepartementet)

Observatør: Elle-Risten Wigelius (Sametinget)

Sekretærer: Silje Trollstøl
Oda Skarstad

1 Reindrifftsavtalen 2025/2026

Partene er enige om en reindrifftsavtale for 2025/2026, gjeldende fra 1. juli 2025 til 30. juni 2026. Avtaleteksten er gjennomgått og undertegnet.

Avtalepartenes hovedprioriteringer i Reindrifftsavtalen 2025/2026 er direkte tilskudd, ivaretagelse av reindrifftsarealer, rådgivning for reindrifften og klimatilpasning og beredskap. Hovedprioriteringene styrker rammevilkårene for de reieneierne som har reindrifft som hovedvirksomhet.

1.1 Hovedprioriteringer

1.1.1 Direkte tilskudd

Avtalepartene mener rammevilkårene for næringen bør være forutsigbare. En prioritering av dagens tilskuddsordninger støtter opp om de aktive reindrifftsutøverne i den familiebaserte reindrifften, og bidrar til en stimulering av økt produksjon og slaktning av rein. Samtidig har distriktene behov for økte ressurser for å håndtere ulike saker, dette gjelder særlig plan- og utbyggingssaker.

Avtalepartene vil styrke distriktstilskuddet for å legge til rette for at distriktenes beredskapsfond kan fylles på og legge til rette for endringene i beredskapssystemet. Dette er i tråd med Sametingets innspill. Avtalepartene er videre enige om at det innføres en differensiering av satsen for kalveslaktetilskuddet, for å stimulere til kvalitetsheving og premiering av kalv med god kjøttfylde. Den ordinære satsen økes til 740 kroner, og i tillegg gis det et kvalitetstillegg på ytterligere 100 kroner per kalv. Avtalepartene er enige om å etablere en tilskuddsordning for kompensasjon for veibruksavgift på bensin.

1.1.2 Ivaretagelse av reindrifftsarealer

Reindrifften er en arealavhengig næring, og tilgang på nødvendige arealer er en sentral forutsetning for at næringen oppnår målet om økt produksjon og lønnsomhet. Reindrifftsloven skal bidra til sikring av reindrifftsarealene i det samiske reinbeiteområdet som reindriffts viktigste ressursgrunnlag. Ansvar for sikring av arealene påhviler både innehavere av reindrifftsretten, øvrige rettighetshavere og myndighetene.

Ivaretagelse av reindrifftsarealer er en utfordring som krever flere ulike tiltak. I Reindrifftsavtalen 2024/2025 ble Norske Reindrifftsamers Landsforbunds rådgivningstjeneste i arealsaker gjort permanent og styrket. Det ble videre utarbeidet en mal for distriktsplaner og tilskudd til nye og oppdaterte distriktsplaner. I Reindrifftsavtalen 2025/2026 styrker avtalepartene rådgivningstjenesten ytterligere. Distriktstilskuddet er økt i de senere årene, slik at distriktene har fått mer ressurser, blant annet til arbeid med arealsaker. Videre styrker avtalepartene ordningen for konfliktforebyggende tiltak i Reindrifftsavtalen 2025/2026, som er et viktig virkemiddel for å legge til rette for sameksistens mellom reindrifft og jordbruk.

Oppdaterte oversikter over reindrifftsarealbruk er avgjørende for at offentlige myndigheter og utbyggere skal ha et godt kunnskapsgrunnlag. Distriktsplaner er det viktigste verktøyet for å synliggjøre reindrifftsarealbruk, og det er avgjørende at distriktsplanene er oppdatert. Avtalepartene er derfor enige om at det skal være et vilkår for å motta distriktstilskudd at styret for reinbeitedistriktet har oppdatert distriktsplanen hvert fjerde år, jf. Reindrifftsavtale 2025/2026 punkt 3.2.

1.1.3 Rådgivning for reindriften

Avtalepartene er enige om å legge til rette for rådgivning i reindriften. Rådgivning og veiledning skal bidra til kompetanse- og kapasitetsbygging for reinbeitedistriktene. Rådgivning forstås som å gi *råd* slik at den som rådgis kan utføre oppgaver på en bedre måte, ikke å *utføre* oppgavene. I tillegg til rådgivning er det også et behov for bedre informasjon, veiledning og sekretærtjenester.

Det er et stort behov for rådgivning som styrker det interne selvstyret og sikrer bedre ressursforvaltning. Eksempler på områder der det er behov for rådgivning er bruksregler, distriktsplaner, driftsoptimalisering, klimatilpasning og beredskap, økonomi, regnskap, styrearbeid og ledelse. Det er også behov for rådgivning knyttet til den enkelte siidaandel, blant annet om økonomi, skatt og pensjon.

Ved at Norske Reindriftsamers Landsforbund tilbyr rådgivning på flere områder vil man kunne få synergieffekter med Norske Reindriftsamers Landsforbunds rådgivningstjeneste i arealsaker. Dette vil gi gode forutsetninger for en helhetlig tilnærming til rådgivning.

For at rådgivningen skal oppnå målet om å bidra til kompetanse- og kapasitetsbygging i reindriften må reindriften ha eierskap til det som tilbys og tillit til rådgiverne. Rådgivningen må som hovedregel gis uten vederlag. Rådgivningen må være tilgjengelig og brukervennlig og tilbys alle reindriftsutøvere uavhengig av om de er medlem av Norske Reindriftsamers Landsforbund eller ikke.

Det er de senere årene etablert flere rådgivningstjenester over reindriftsavtalen. Fremover er det viktig å sikre koordinering og samordning av tjenester for å sikre effektiv bruk av ressurser og kompetanse.

For å legge til rette for dette er avtalepartene enige om å:

- Øke avsetningen til rådgivningstjenesten i arealsaker.
  - Formålet med økningen er å utvide kapasiteten slik at rådgivningstjenesten også kan bistå i mindre saker, og i utarbeidelse av distriktsplaner.
- Øke organisasjonstilskuddet.
  - Formålet med økningen er å legge til rette for at NRL kan organisere kurs og webinarer innenfor drift, ressursforvaltning, styrearbeid og økonomi. Kurs og webinarer kan arrangeres av NRL og skal være gratis. Kurs kan arrangeres i tilknytning til statsforvalterens reindriftskonferanse, i samarbeid mellom NRL og statsforvalteren. Kurs kan også kombineres med én-til-én-samtaler med reineiere som ønsker mer spesialisert rådgivning. Norske Reindriftsamers Landsforbund må lage avtaler med kvalifiserte rådgivere.

Informasjon

- Økningen av organisasjonstilskuddet skal også legge til rette for at Norske Reindriftsamers Landsforbund informerer næringen om ordninger over reindriftsavtalen på grunnlag av veiledningsmateriell utarbeidet av forvaltningen.

Veiledning

Det må være et tydelig skille mellom rådgivning og den veiledningen forvaltningen har plikt til å gi. Forvaltningen skal gi veiledning om regelverk og tilskuddsordninger.

For å styrke veiledningen legger avtalepartene til grunn at forvaltningen bør:

- Legge vekt på orientering om aktuelle saker og endringer i regelverk.
- Klargjøre forvaltningens plikt til veiledning om regelverk, herunder tydeliggjøre at det er grenser for forvaltningens plikt. For eksempel vil ikke utfylling av søknader være omfattet av forvaltningens veiledningsplikt.

Sekretærtjenester

Avtalepartene er enig om at avsetningen til distriktstilskuddet økes for å legge til rette for å fylle en sekretærfunksjon eller innleie/kjøp av sekretærtjenester.

- Formålet med økningen er å legge til rette for at alle distrikter har en sekretærfunksjon, eller har en avtale med en aktør som tilbyr sekretærtjenester (f.eks. Nannet, eller andre aktører som tilbyr bistand).

1.1.4 Klimatilpasning og beredskap

Reindriften har siden 2020 i større eller mindre grad opplevd beitekriser hver vinter. Klimaendringene vil sannsynligvis gi høyere frekvens av vintre med vanskelige beiteforhold. Avtalepartene har lagt vekt på og prioritert å bygge opp det sentrale beredskapsfondet for å kunne møte fremtidige beitekriser. Avtalepartene har et godt samarbeid om utviklingen av systemet for beredskap, og har de senere år hatt løpende dialog om erfaringer og behov for justeringer i systemet. Styrking av beredskapen i reindriften er i tråd med Sametingets innspill.

Avtalepartene etablerte våren 2024 en arbeidsgruppe som skulle gjennomgå beredskapen i reindriften. I arbeidsgruppens rapport, *Gjennomgang av beredskapen i reindriften*, vurderer arbeidsgruppen at «det viktigste langsiktige tiltaket for håndtering av beitekriser/låste beiter er å gi hovedansvaret til næringen selv». Arbeidsgruppen foreslår at distriktene/reinlagene skal ha et større ansvar for å håndtere beitekriser i en innledende fase, og at distriktene/reinlagene selv skal finansiere en beitekrise i 30-45 dager. Avtalepartene følger opp hovedforslaget i arbeidsgruppens rapport.

Avtalepartene er enige om at systemet for beredskap, med beredskapsutvalg, beredskapsfond og tilskuddsordninger skal videreføres. Avtalepartene er videre enige om å prioritere flere tiltak for å styrke beredskapen i reindriften, og legge til rette for en dreining mot at distriktene i større grad skal kunne håndtere beitekrisene ved hjelp av distriktets beredskapsfond.

Distriktene/reinlagenes beredskapsfond

Avtalepartene er enige om at reindriften selv skal være ansvarlig for å håndtere en beitekrise i de første 30 dagene, og legger opp til at dette skal gjelde fra reindriftsåret 2025/2026. For å legge til rette for dette styrkes tilskuddet til distriktene/reinlagenes beredskapsfond, ved at ordningen for tilskudd til distriktet/reinlagenes beredskapsfond endres og avsetningen til formålet økes, jf. Reindrifftsavtalen 2025/2026 punkt 3.2. Tilskuddet til distriktene/reinlagenes beredskapsfond skal gis med en sats på 45 kroner per rein. Dette utgjør 1,5 kroner per rein per dag i 30 dager. Tilskuddet skal beregnes ut fra distriktene/reinlagenes reintall per 31. mars, men det kan uansett ikke legges til grunn et høyere reintall enn distriktets øvre fastsatte reintall. Avtalepartene legger til grunn at for å håndtere en beitekrise må det totalt settes av 3,0 kroner per rein per døgn.

Tilskudd til distriktene/reinlagets beredskapsfond kan innvilges såfremt distriktene/reinlagets beredskapsfond ikke er tilstrekkelig til å håndtere en beitekrise i 90 dager eller mer. Ekstraordinært tilskudd til beredskap fra det sentrale beredskapsfondet kan først ytes etter at distriktene/reinlaget selv har håndtert beitekrise i 30 dager. Avtalepartene er enige om at

distriktene/reinlagene selv må sette av tilstrekkelige midler på eget beredskapsfond, i tillegg til tilskuddet, slik at de vil være i stand til å håndtere en beitekrise i 30 dager.

På sikt er målet at distriktene/reinlagene skal håndtere en beitekrise i en lengre periode enn 30 dager.

Ekstraordinært tilskudd til distriktene/reinlagenes beredskapsfond

I tillegg til endringen i den ordinære ordningen for tilskudd til distriktene/reinlagenes beredskapsfond i 2025/2026, som er omtalt ovenfor, er avtalepartene enige om å overføre 10,0 mill. kroner av forventet mindreforbruk i 2025 til distriktene/reinlagenes beredskapsfond i 2025, jf. punkt 2.2.2. Denne overføringen til distriktene/reinlagenes beredskapsfond skal gis som et ekstraordinært tilskudd, fastsatt i en midlertidig forskrift om ekstraordinært tilskudd til distriktene/reinlagenes beredskapsfond for reindriftsåret 2024/2025.

Det ekstraordinære tilskuddet gis med en sats på 45 kroner per rein. Dette utgjør 3,0 kroner per rein per dag i 15 dager. Tilskuddet skal beregnes ut fra distriktene/reinlagenes reintall per 31. mars 2025, men det kan uansett ikke legges til grunn et høyere reintall enn distriktets øvre fastsatte reintall. Vilket for tilskuddet er at distriktet/reinlaget får innvilget tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag for avtaleåret 2024/2025.

Det sentrale beredskapsfondet

Avtalepartene styrker det sentrale beredskapsfondet. Avtalepartene er enige om å øke avsetningen til beredskapsfondet i 2026, jf. Reindriftsavtalen 2025/2026 punkt 2.9. Videre overføres mindreforbruk fra 2024 og forventet mindreforbruk fra 2025 til det sentrale beredskapsfondet. Avtalepartene er enige om at bruk av forventet mindreforbruk i 2025 må sees i lys av utviklingen i beitekrisen i 2025.

Beredskapsutvalgene

For å legge til rette for beredskapsutvalgenes arbeid er avtalepartene enige om å øke avsetningen til kostnader ved beredskapsutvalgenes møter og befaringer i 2026, jf. Reindriftsavtalen 2025/2026 punkt 2.9. Avtalepartene foreslår også å sette av 0,5 mill. kroner til dette formålet i 2025, jf. sluttprotokoll punkt 2.1. Det settes også av midler til utarbeidelse av en løsning for beredskapsutvalgene for registrering av data i felt, jf. punkt 2.1.3. Målet er at løsningen skal effektivisere beredskapsutvalgenes arbeid, og gjøre innsamlingen av data mer forutsigbar og lik mellom ulike områder.

Beredskapsplan

Avtalepartene er enige om at det skal være et vilkår for tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag at distriktet/reinlaget har vedtatt en beredskapsplan, jf. Reindriftsavtalen 2025/2026 punkt 3.2. Planen skal legge til rette for at distriktet/reinlaget har en felles forståelse av hvordan en beitekrise kan forebygges og håndteres. Landbruksdirektoratet skal oppdatere mal for beredskapsplaner med de endringene som er foreslått i rapportene *Gjennomgang av beredskapen i reindriften* og *Klimatilpasning i reindriften*. Ny mal presenteres for avtalepartene i forskriftsmøtet.

2 Endringer i Reindrifftsavtalen 2024/2025

2.1 Bruk av mindreforbruket fra 2024

I 2024 var det et mindreforbruk på kapittel 1151 post 75 og 79 på 8,2 mill. kroner. Avtalepartene er enige om hvordan mindreforbruket skal disponeres, under forutsetning av at mindreforbruket fra 2024 blir godkjent overført til 2025.

6,4 mill. kroner av mindreforbruket overføres til beredskapsfondet. Videre settes det av 0,5 mill. kroner til møtekostnader for beredskapsutvalgene, fordi møtekostnader for Statsforvalteren i Troms og Finnmark vil komme til utbetaling i 2025. Det settes også av en buffer på 0,5 mill. kroner til pramming, til uforutsette kostnader.

Disponering av mindreforbruket fremgår av tabell 2.1.

Tabell 2.1 Disponering av overførte midler fra 2024 til 2025

Avsetning	Kroner
Beredskapsfond	6 400 000
Møtekostnader beredskapsutvalg	500 000
Pramming (buffer)	500 000
Utredning registrering av helsedata for rein	200 000
Løsning for registrering av data i felt for beredskapsutvalgene	600 000
Totalt	8 200 000

2.1.2 Utredning av registrering av helsedata for rein

Det følger av mandatet for helsetjenesten for rein, jf. Reindrifftsavtalen 2024/2025, at de skal «vurdere muligheten for et system for registrering av helsedata, herunder sykdomsregistrering ved slakt, og muligheten for å opprette en nettportal for slike data etter modell av Dyrehelseportalen».

Helsetjenesten for rein har levert en rapport til avtalepartene der denne vurderingen er gjort. Helsetjenesten konkluderer med at registrering av rein kan tas inn i Dyrehelseportalen, som driftes av Animalia. Reinhelsetjenesten peker på at helsedata for rein vil være like anvendelige som for andre produksjonsdyr. Videre peker de på at dyreeiers og helsetjenesters tilgang på helsedata er en forutsetning for sykdomsforebygging og arbeid med dyrehelse. Helsetjenesten understreker at det er noen problemstillinger som må avklares før data for rein kan tas inn i Dyrehelseportalen. Avtalepartene er derfor enige om at Reinhelsetjenesten får i oppdrag å utrede de gjenstående problemstillingene. Det etableres en referansegruppe der avtalepartene er representert, i tillegg til andre aktuelle berørte aktører. Avtalepartene blir enige om et mandat for utredningen i etterkant av forhandlingene.

Det settes av 0,2 mill. kroner til utredningen. Helsetjenesten for rein skal levere en utredning til avtalepartene innen 1. desember 2025.

2.1.3 Løsning for registrering av data i felt for beredskapsutvalgene

Arbeidsgruppen som leverte rapporten *Gjennomgang av beredskapen i reindriften* i desember 2024 foreslo at det skulle utvikles en løsning for registrering av data i felt for

beredskapsutvalgene. En slik løsning ville effektivisere beredskapsutvalgenes arbeid, og gjøre innsamlingen av data mer forutsigbar og lik mellom ulike områder.

Avtalepartene er enige om å sette av 0,6 mill. kroner i 2025 til at Landbruksdirektoratet skal utarbeide en slik løsning. Det skal etableres en brukergruppe for arbeidet, bestående av representanter for beredskapsutvalgene.

Arbeidet skal ferdigstilles innen 1. desember 2025.

2.2 Forventet mindreforbruk i 2025

Slakteuttaket i 2024 ble over 14 000 rein lavere enn det avtalepartene la til grunn ved inngåelse av Reindriftsavtalen 2024/2025. De direkte tilskuddene er produksjonsavhengige, og utbetalingene i 2025 avhenger av slakteuttaket i 2024. Prognosen for mindreforbruk i 2025 er på om lag 22,0 mill. kroner. Det gjenstår noen søknader om distriktstilskudd for 2024 som ennå ikke er ferdigbehandlet, og som kan komme til utbetaling i 2025. Tabell 2.2 viser avtalepartene disponering av disse midlene. Avtalepartene er enige om at 12 mill. kroner av det forventede mindreforbruket overføres til det sentrale beredskapsfondet, jf. punkt 1.1.4. Videre skal 10,0 mill. kroner tilføres distriktenes beredskapsfond, jf. punkt 2.2.2.

Tabell 2.2 Disponering av forventet mindreforbruk i 2025

Avsetning	Kroner
Tilføres det sentrale beredskapsfondet	12 000 000
Tilskudd til distriktenes beredskapsfond	10 000 000
Totalt	22 000 000

2.2.2 Ekstraordinært tilskudd til distriktenes beredskapsfond

Avtalepartene foreslår at det forventede mindreforbruket overføres til beredskapsfondet og til distriktene/reinlagenes beredskapsfond gjennom distriktstilskuddet, jf. tabell 2.2. Denne omprioriteringen vil gjøre det mulig å bygge opp distriktenes beredskapsfond i 2025, jf. punkt 1.1.4. Det tas forbehold om Stortingets behandling av proposisjonen om Reindriftsavtalen 2025/2026 der 12,0 mill. kroner foreslås omdisponert fra kapittel 1151 post 75 til post 51 i 2025.

Avtalepartene er enige om at overføringen til distriktene/reinlagenes beredskapsfond skal gis som et ekstraordinært tilskudd, jf. punkt 1.1.4. Det ekstraordinære tilskuddet er på 45 kroner per rein. Vilkåret for tilskuddet er at distriktet/reinlaget får innvilget tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag for avtaleåret 2024/2025.

Avtalepartene er enige om at bruken av forventet mindreforbruk i 2025 må sees i lys av utviklingen av beitekrisen i 2025. Dersom utviklingen tilsier at det blir behov for å styrke det sentrale beredskapsfondet ytterligere i 2025, skal det ekstraordinære tilskuddet til distriktene/reinlagenes beredskapsfond i 2025 reduseres mot en tilsvarende økning av det sentrale beredskapsfondet. Avtalepartene følger situasjonen og vil ha løpende dialog om håndtering av den pågående beitekrisen.

2.3 Omdisponering av ubrukte midler på Reindriftens utviklingsfond

Dersom avtalepartene ikke har avtalt noe annet, eller midlene er bundet opp som ansvar, skal ubrukte midler på ordninger i Reindriftens utviklingsfond tilbakeføres til fondet. En gjennomgang har vist at det er ubrukte midler fra tidligere år som kan omdisponeres. Dette er ubrukte midler som er akkumulert over flere år.

Avtalepartene er enige om at ubrukte midler, jf. tabell 2.3 omdisponeres til frie midler. Avtalepartene mener det er riktig å overføre disse midlene til frie midler, for å gi styret for Reindriftens utviklingsfond mulighet til å gjøre prioriteringer innenfor de frie midlene.

Tabell 2.3 Omdisponering av tidligere avsetninger og overføringer, Reindriftens utviklingsfond

Avsetning	Kroner
Klassifiseringssystem reinkjøtt	436 590
Utviklingsprogrammet	4 957 870
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	1 386 424
Totalt	6 723 014

3 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping

I Reindriftsavtalen 2024/2025 ble det gitt klare signaler til Innovasjon Norge om at forretningsutvikling, produktutvikling og markedsutvikling skal være viktig fremover. Dette som et bidrag til å styrke situasjonen for de etablerte reinkjøttbedriftene. Innovasjon Norge ble også bedt om å støtte opp om den konkurransesituasjonen som er etablert.

I 2024 sto fire slakterier for i underkant av 90 prosent av reinslaktingen. Avtalepartene er bekymret for at få aktører vil kunne få negativ betydning for kjøp og salg av reinkjøtt, og prisen til reieneier. I dag tilbyr reinkjøttbedriftene i det vesentlige de samme produktene. Det er derfor behov for en satsing på produktutvikling og en tilretteleggelse for økt konkurranse knyttet til slakting og videreforedling av reinkjøtt. Avtalepartene ber Innovasjon Norge om særlig å følge opp en slik satsing og prioritering i 2025.

4 Ny forskrift om grunnlagsdata til Totalregnskapet for reindriftsnæringen

Avtalepartene er enige om å fastsette en ny forskrift om innhenting av grunnlagsdata til Totalregnskapet for reindriftsnæringen, for å hjemle at Landbruksdirektoratet, som sekretariat for utvalget, kan innhente data fra Skatteetaten om inntekter og kostnader for siidaandelsledere og deres ektefelle/samboer, som grunnlag for arbeidet i Økonomisk utvalg.

I høringsforslaget til ny reindriftslov foreslås det en hjemmel for forskrifter fastsatt etter reindriftsavtalen, og Avtalepartene foreslår at en forskrift om grunnlagsdata til Totalregnskapet fastsettes med hjemmel i denne bestemmelsen. Forskriften vil bidra til at siidaandelsledere og deres ektefeller/samboere, og reinlagene får informasjon om hvilke data som blir innhentet og

hvordan informasjonen blir behandlet. Forskriften vil også gi bestemmelser som beskriver sletting av opplysninger når det ikke lenger er behov for dem.

5 Saker utenfor reindriftsavtalen

Norske Reindriftsamers Landsforbund har i sitt krav tatt opp en rekke forhold som ligger utenfor reindriftsforhandlingene. Landbruks- og matdepartementet oppfordrer Norske Reindriftsamers Landsforbund til å ta initiativ til møter med ansvarlig departement.

Når det gjelder forhold som ligger innenfor Landbruks- og matdepartementets område legges det opp til egne møter om de sakene Norske Reindriftsamers Landsforbund tar opp.

5.1 Dekning av kostnader ved tiltak som følge av radioaktivitet i reinkjøtt

Kostnader ved tiltak som følge av radioaktivitet i reinkjøtt finansieres over statsbudsjettet kapittel 1149 post 71.

Regelverket for finansiering av kostnader som følge av radioaktivitet i reinkjøtt i slaktesesongen 2025/2026 fastsettes etter de samme prosedyrer som for forskriftene etter reindriftsavtalen.

6 Importordninger

Det tollbaserte importvernet skal, innenfor de rammer som Norges forpliktelser i henhold til WTO-avtalen setter, praktiseres på en måte som sikrer reindriftnæringen et rimelig vern mot konkurrerende import.

Landbruksdirektoratet kan fastsette kvoter for reinkjøtt og/eller levende rein for slakting, som kan importeres med redusert toll, etter samråd med Markedsutvalget for reinkjøtt og reinkjøtt-bransjen for øvrig. I en situasjon hvor Markedsutvalget og bransjen gir råd om redusert toll på reinkjøtt, forutsetter Landbruks- og matdepartementet at Landbruksdirektoratet tar kontakt med departementet.

14. februar 2025

Inge Even Danielsen

Viil Søyland

Reindrifftsavtale 1. juli 2025 – 30. juni 2026

I henhold til Hovedavtalen for reindrifftsneringen av 26. februar 1993, har Landbruks- og matdepartementet og Norske Reindrifftsamers Landsforbund inngått følgende reindrifftsavtale for avtaleåret 2025/2026, gjeldende fra 1. juli 2025 til 30. juni 2026.

1 Økonomisk ramme for avtaleåret 2025/2026

1.1 Bevilgninger over statsbudsjettet

Partene er enige om en ramme for Reindrifftsavtalen 2025/2026 på 250 mill. kroner, jf. vedlegg 1.

Årets forhandlinger gjelder budsjettåret 2026. Forslag til bevilgninger for 2026 innarbeides i statsbudsjettet på ordinær måte gjennom Prop. 1 S (2025/2026) for Landbruks- og matdepartementet.

Reindrifftsavtalen 2025/2026 oversendes Stortinget ved en proposisjon til behandling i vårsesjonen 2025. Proposisjonen vil inneholde forslag til omdisponeringer mellom poster i 2025. Landbruks- og matdepartementet vil også be om fullmakt til å iverksette tiltak i den inngåtte reindrifftsavtalen som er knyttet til bevilgninger i 2026.

1.2 Priser

Det fastsettes ikke målpris for reinkjøtt i slaktesesongen 2025/2026.

2 Reindrifftsens utviklingsfond

Avtalepartene er enige om at det settes av 81,8 mill. kroner til Reindrifftsens Utviklingsfond (RUF) for avtaleåret 2025/2026. Tildelingsrammen til Reindrifftsens utviklingsfond settes lik bevilgningsrammen.

Partene er enige om følgende avsetninger for Reindrifftsens Utviklingsfond:

2.1 Forskning og utvikling

Det øremerkes ikke midler til forskning og utvikling i Reindrifftsavtalen 2025/2026.

Avtalepartene er enige om at følgende områder prioriteres for forsknings- og utviklingsprosjekter under Reindrifftsens utviklingsfond:

- Klimaendringenes påvirkning på reindrifften og mulige strategier for klimatilpasning.
- Overvåkning av beiteområder.
- Sikring av reindrifftsens arealer.
- Utvikling av det interne selvstyret i reindrifften.
- Rovvilt og rovviltforvaltningens påvirkning på reindrifften.
- Tilleggsføring.
- Dokumentasjon av reindrifftsens erfaringsbaserte og tradisjonelle kunnskap.

2.2 Konfliktforebyggende tiltak

Formålet med tilskudd til konfliktforebyggende tiltak er å redusere konflikter mellom reindrift og jordbruk, i tillegg til konflikter mellom reindrift og andre berørte parter.

Avtalepartene viser til at Landbruksdirektoratet jobber med å ferdigstille en mal for bygging av gjerder, som ble bestilt av avtalepartene i Reindrifftsavtalen 2024/2025. Landbruksdirektoratet inviterer Norske Reindrifftsamers Landsforbund til å komme med innspill til malen, før malen presenteres for avtalepartene senest i forskriftsmøtet.

Avtalepartene er enige om at avsetningen til konfliktforebyggende tiltak økes med 1,5 mill. kroner til 3,0 mill. kroner i Reindrifftsavtalen 2025/2026. Avtalepartene legger til grunn at avsetningen over jordbruksavtalen økes tilsvarende.

2.3 Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindrifftsbasert vekst og verdiskaping

Avtalepartene legger til grunn en videreføring av arbeidsmetodikken Innovasjon Norge benytter for midlene over reindrifftsavtalen.

Gjennom markedsrettet produktutvikling og profesjonalisering av hele verdikjeden fra vidde til bord har oppmerksomheten omkring norsk reinkjøtt økt. Reinkjøttet har posisjonert seg som et av de mest smakfulle og sunneste kjøttslagene vi har. Økt tilgjengelighet av reinsdyrkjøtt av god kvalitet har bidratt til en positiv utvikling av prisen til reineier.

Avtalepartene viser til at det i Reindrifftsavtalen 2024/2025 ble gitt klare signaler om at forretningsutvikling, produktutvikling og markedsutvikling skulle være viktig framover, som et bidrag til å styrke situasjonen for de etablerte reinkjøttbedriftene. Innovasjon Norge ble bedt om å styrke etablerte reinkjøtt- og videreforedlingsbedrifter, og støtte opp om den konkurransesituasjonen som er etablert. I tillegg har Markedsutvalget gjennomført ekstra markedsføringstiltak. Markedssituasjonen er nå mer krevende. Samtidig stilles det klare forventninger til en profesjonell og innovativ reinkjøttbransje som leverer i henhold til inngåtte avtaler. Virksom konkurranse i verdikjeden for reinkjøtt er en viktig forutsetning for avsetning og prisdannelse for reinkjøtt. Avtalepartene er enige om at Innovasjon Norge prioriterer å bidra til en virksom konkurranse i slakteri- og videreforedlingsleddet. For økt verdiskaping og lønnsomhet skal Utviklingsprogrammet ha en særlig satsing på produktutvikling, og da spesielt av produkter med høy merverdi. Videre er avtalepartene enige om at Innovasjon Norge viderefører arbeidet med å styrke reinkjøttbedrifter gjennom tiltak innenfor fortsatt forretnings-, produkt- og markedsutvikling.

Avtalepartene har en målsetting om en slakte- og videreforedlingsstruktur som gir reindriften mulighet til å få slaktet, og som stimulerer til en sunn konkurranse om kjøp og salg av reinkjøtt. Innovasjon Norge skal ha tett kontakt med styret for Reindriffts utviklingsfond og Markedsutvalget for reinkjøtt i arbeidet med denne målsettingen. Sammen med en satsing på produktutvikling er en tilretteleggelse for konkurranse om kjøp og salg av reinkjøtt en særlig prioritering, jf. også sluttprotokoll punkt 3.

Flere reinkjøttbedrifter har i flere år fått anledning til å delta på felles stand under paraplyen «Rein – helten på vidda» på ulike markedsarrangementer nasjonalt og regionalt. Reindriften har også vært godt representert under Internationale Grüne Woche (IGW) i Berlin og under UMAMI Arena. En sentral målsetting med å delta på disse arrangementene er å bidra til større innpass av reinkjøtt i HoReCa-markedet. Arrangementene er viktige omdømmetiltak som bygger kompetanse hos bedriftene som deltar, øker kunnskap om reindrift og reinkjøtt og bidrar positivt i utviklingen av Matnasjonen Norge.

Avtalepartene er enige om at Innovasjon Norge, sammen med Markedsutvalget, legger til rette for at flere reinkjøttbedrifter kan delta på ulike typer matarrangementer. En forutsetning for at reinkjøttbedrifter får støtte til slik deltagelse er at de står under en felles stand. Det er Innovasjon Norge som gjør selve utvalget av bedrifter som gis anledning til å delta på de ulike arrangementene. Innovasjon Norge skal arbeide for at flere bedrifter kan delta ved å arbeide for økt profesjonalisering og utvikling av reinkjøttbedriftene.

Fjorårets reinkjøttkonferanse ble en suksess med gode tilbakemeldinger fra deltagerne. Avtalepartene understreker at det er viktig at reinkjøttbransjen møtes på en felles arena i løpet av året, og er enige om at det årlig gjennomføres en konferanse.

Reindriften blir i økende grad brukt i markedsføringen av Norge som turistland. Dette øker etterspørselen av reindriftsbasert turisme. De aktørene som er lokalisert i områder med godt tilfang av turister, opplever stor pågang og god økonomisk vekst. Veksten kommer hos aktører som er profesjonelle og som klarer skalering og logistikk på en god måte. Dette gir rom for nye investeringer og økt kapasitet. Avtalepartene ser det reindriftsbaserte reiselivet som en god mulighet som en tilleggsnæring for flere i reindriften og er enige om at Innovasjon Norge viderefører arbeidet med å utvikle det reindriftsbaserte reiselivet. Det er et mål å få etablert flere nye bedrifter innenfor det reindriftsbaserte reiselivet.

Flere bedrifter har gode muligheter til å kombinere et reiselivstilbud og et tilbud innenfor lærings- og omsorgsbaserte tjenester. Avtalepartene er enige om at Innovasjon Norge i samarbeid med Statsforvalteren i Troms- og Finnmark, bidrar til å legge til rette for slike bedriftsetableringer.

I evalueringen av Lærings- og omsorgsbaserte tjenester vises det til behov for nettverksbygging mellom tilbyderne. Evalueringen er videre omtalt i punkt 2.7. Avtalepartene er enige om at Innovasjon Norge i møte med styringsgruppen for Lærings- og omsorgsbaserte tjenester drøfter hvilke ordninger Innovasjon Norge kan bidra med for nettverksbygging, bedriftsutvikling og økt lønnsomhet for tilbyderne av denne ordningen.

Avtalepartene ser det som viktig at ordninger som støtter opp om tilleggsnæringer i reindriften og som finansieres over reindriftsavtalen er koordinert og drar i samme retning. I den sammenheng er avtalepartene enige om at Landbruksdirektoratet skal legge til rette for et felles møte mellom Markedsutvalget, Utviklingsprogrammet, Ut på Vidda og Reindriftens utviklingsfond.

Avtalepartene er enige om å gjennomføre en utredning av reindelen av Utviklingsprogrammet.

Utredningen skal omfatte:

- En oversikt over resultatet av reindelen av Utviklingsprogrammet og om ordningen har bidratt til:
  - Økt verdiskaping innen produksjon, kommersialisering og salg av reinkjøtt, samt biprodukter fra rein.
  - Etablering av flere reindriftsbaserte reiselivsbedrifter.
  - Økt salg og lønnsomhet gjennom felles omdømme- og markedsføringstiltak.
- En vurdering av om dagens satsing og innretning av programmet er riktig for å møte dagens utfordringer og muligheter både knyttet til videreforedling av reinkjøtt og utvikling av det reindriftsbaserte reiselivet.
- Forslag til eventuelle justeringer og innretning av programmet som skal bidra til økt måloppnåelse.

- Oversikt over dagens samordning av ordninger som er finansiert over reindrifftsavtalen og som støtter opp om tilleggsnæringer i reindriften.
- Forslag til tiltak som legger til rette for økt samordning.
- Forslag til tiltak hvor Utviklingsprogrammet kan bidra til økt måloppnåelse for andre ordninger som støtter opp om tilleggsnæringer i reindriften.
- Gjennomgang av arbeidsmetodikken til Innovasjon Norge i oppfølgingen av avtalepartenes føringer og gjennomføring av reindelen av Utviklingsprogrammet.
- Vurdering av bruken av ordninger som finnes i Innovasjon Norge systemet for øvrig.
- Forslag til eventuelle justeringer i arbeidsmetodikken.

Utredningen gjennomføres innenfor en ramme på 0,4 mill. kroner, som dekkes av avsetningen til ordningen. Innovasjon Norge lyser ut utredningen som et oppdrag.

Det opprettes en referansegruppe for utredningen. Referansegruppen skal bestå av tre medlemmer fra Norske Reindrifftsamers Landsforbund, ett fra Landbruks- og matdepartementet, ett fra Innovasjon Norge, ett fra statsforvalteren og ett medlem fra Landbruksdirektoratet.

Utredningen skal oversendes avtalepartene innen 1. desember 2025.

Avtalepartene er enige om at avsetningen videreføres med 8,2 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruket på ordningen i 2024 overføres til 2025.

2.4 Fagbrevordningen

Formålet med fagbrevordningen er å utdanne ungdom til dyktige fagarbeidere i reindrift, samt videreutdanne lærebedrifter med sikte på å ta fagbrev og kompetansebevis etter fagopplæringsloven.

For å koordinere og effektivisere de tilsluttede lærebedriftenes opplæringer av lærekandidater i reindrift, ble Opplæringskontoret for reindrift og duodji opprettet i februar 2002. Opplæringskontoret er godkjent av fagopplæringsnemndene i Troms og Finnmark, Nordland og Trøndelag fylker. Opplæringskontoret skal arbeide aktivt for å rekruttere lærlinger og lærekandidater i reindrift, og motivere lærebedrifter til å ta imot lærlinger.

Som et ledd i arbeidet med å styrke kvinnes stilling i reindriften, er avtalepartene enige om at opplæringskontoret viderefører prioriteringen av kvinner blant kommende lærlinger og instruktører. I tillegg vil det være sentralt å sikre en geografisk fordeling av lærlingene.

Avtalepartene er enige om en videreføring av avsetningen med 4,0 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Videreføring er i tråd med Sametingets innspill til forhandlingene. Mindreforbruket overføres fra 2024 til 2025.

2.5 Markedstiltak

Markedsutvalget for reinkjøtt ble etablert av avtalepartene på grunnlag av Reindrifftsavtalen 2010/2011. Hovedoppgaven for Markedsutvalget er å sikre norsk reinkjøtt positiv oppmerksomhet og kjøpsutløsende adferd hos sluttbruker. I tillegg skal Markedsutvalget ta på seg formidling av markedsrelevante problemstillinger til andre aktører. Markedsutvalget benytter Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) som strategisk samarbeidspartner til gjennomføring av valgte markedsaktiviteter.

Markedsutvalgets sammensetning har vært uendret siden opprettelsen av utvalget. Sekretariatet har gjennom funksjonstiden ligget hos Landbruksdirektoratet.

Markedsutvalgets aktiviteter har vært en vesentlig bidragsyter til økningen i produsentprisen og til den økte profesjonaliseringen som har funnet sted i reinkjøttbransjen de siste årene.

Reinkjøttmarkedet er i endring. Nye forbrukertrender etableres og HoReCa-markedet er i positiv utvikling etter pandemien. For å møte de nye utfordringene og mulighetene er avtalepartene enige om et nytt mandat for Markedsutvalget og å gjøre endringer i sammensetningen av utvalget.

Mandat for Markedsutvalget for reinkjøtt

Markedsutvalget for reinkjøtt skal sikre reinkjøttet oppmerksomhet og bidra til kjøpsutløsende adferd hos forbruker. Arbeidet skal bidra til et marked i balanse og en håndterbar lagersituasjon. I tillegg skal Markedsutvalgets arbeid bidra til riktig pris til reieneier.

Det skal skje gjennom:

- Gjennomføring av generiske markedsføringskampanjer. I tillegg vurdere andre markedstiltak som kan være nødvendig ut fra den til enhver til gjeldende markedssituasjonen.
- Markedsutvalgets arbeid skal være kunnskapsbasert på bakgrunn av analyser og evalueringer av markedsarbeidet.
- Kommunikasjonen skal fortsatt bygges rundt merkevaren «Rein – helten på vidda».
- Forbrukermarkedet er i endring og nye trender utvikles. Reiselivet er i positiv vekst. Markedsutvalget skal ha en løpende oversikt over utviklingen og gjøre nødvendige justeringer i gjennomføring og innretning av kampanjer og sitt markedsarbeid.
- Gjennomføring av omdømmetiltak.
- Arbeide for økt markedskompetanse og formidle markedsrelevante problemstillinger i hele verdikjeden for reinkjøtt.
- Holde kontakt med reinkjøttbransjen og informere aktørene om utviklingen i markedet, samt de tiltak som iverksettes.

Samarbeidspartnere

Markedsutvalget for reinkjøtt skal blant annet samarbeide med følgende:

Opplysningskontoret for egg og kjøtt/MatPrat

Markedsutvalgets strategiske samarbeidspartner til planlegging og gjennomføring av forbrukerrettede markedsaktiviteter, er Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)/MatPrat. Samarbeidet skal reguleres av årlige tilsagnsbrev. Markedskanaler som skal benyttes er de som til enhver tid gir best kost-nytteeffekt. Gjennom løpende kontakt for oppdatering av markedssituasjonen skal kampanjer tilpasses, og det skal gjennomføres faste rapporteringspunkter i etterkant av gjennomførte kampanjer. Utarbeidelse av markedsmateriell skal skje i nært samarbeid mellom Markedsutvalget og OEK/MatPrat.

Innovasjon Norge

Innovasjon Norge er gjennom *Utviklingsprogrammet – landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping* en viktig samarbeidspartner for Markedsutvalget. Aktiviteter det skal samarbeides om er blant annet Reinkjøttkonferansen, og deltakelse og gjennomføring av ulike omdømmetiltak. Markedsutvalget skal holde tett kontakt med Innovasjon Norge for å koordinere tiltak som styrker gjennomføringen av markeds kampanjene.

Reindriftens utviklingsfond

Riktig pris til reineier er avhengig av at hele verdikjeden fra vidde til bord fungerer på en best mulig måte. I den forbindelse er sunn konkurranse i markedet og en slakteristruktur som gir reindriften mulighet til å levere rein til slakt, helt sentralt. Markedsutvalget skal ha tett samarbeid med styret for Reindriftens utviklingsfond for en gjensidig informasjonsutveksling som kan styrke begge parter i sitt arbeid.

Norske Reindriftsamers Landsforbunds ungdomsutvalg

Markedsutvalget har etablert god kontakt med reindrifts ungdommen gjennom Norske Reindriftsamers Landsforbunds ungdomsutvalg. Markedsutvalget gjennomfører årlige markedsdager og det er etablert en pris til årets unge reindriftsutøver. Markedsutvalgets initiativ bidrar både til omdømmebygging og kompetansebygging. Avtalepartene er enige om at Markedsutvalget viderefører og videreutvikler samarbeidet med reindrifts ungdommen.

Sammensetning

Markedsutvalget skal bestå av inntil syv medlemmer. Av disse oppnevner Norske Reindriftsamers Landsforbund inntil fem medlemmer. Staten ved Landbruks- og matdepartementet oppnevner ett medlem. Leder av utvalget skal besitte god markedskompetanse, og ikke være innehaver av en reinkjøttbedrift. Leder oppnevnes av Norske Reindriftsamers Landsforbund og Landbruks- og matdepartementet i fellesskap.

Sekretariat

Landbruksdirektoratet er sekretariat for Markedsutvalget. Sekretariatet skal sørge for innkalling til møter, gjennomføring av møter og oppfølging fra møtene i utvalget. Det skal skrives protokoll fra hvert av møtene og rapporter fra gjennomførte omdømmetiltak. Til møtene i utvalget skal sekretariatet utarbeide underlag for behandling av utvalget. Faste underlag er budsjett og regnskap, oversikt over lagertall og salgsutvikling.

Ved gjennomføring av omdømmetiltak som krever reise og oppfølging av sekretariatet, skal utgiftene dekkes over bevilgningen til Markedsutvalget.

Nytt Markedsutvalg skal utarbeide ny markedsplan med budsjett som legges frem for avtalepartene senest under oppstartsmøte til forhandlingene om Reindriftsavtalen 2026/2027. I en periode med et mer usikkert marked er det viktig at Markedsutvalget holder avtalepartene orientert om situasjonen og eventuelle behov for endringer både i markedsplaner og i planlagte aktiviteter.

Fremover kreves det fortsatt et høyt aktivitetsnivå fra Markedsutvalgets medlemmer og fra sekretariatet. Avtalepartene er enige om at Markedsutvalget gis mulighet til å bruke inntil 0,1 mill. kroner av avsetningen for å kompensere for ekstra arbeidsbelastning og økt reiseaktivitet.

I tillegg kan ytterligere 0,15 mill. kroner brukes for å legge til rette for at sekretariatets utgifter til arrangementer dekkes.

Med bakgrunn i en mer krevende markedssituasjon er avtalepartene enige om å øke avsetningen med 0,5 mill. kroner, til 5,5 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruket i 2024 overføres til 2025.

2.6 Pramming

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen til pramming på 6,0 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Videreføring av tilskuddet til pramming er i tråd med Sametingets innspill til forhandlingene. Mindreforbruket overføres fra 2024 til 2025.

Avtalepartene viser til at det settes av 0,5 mill. kroner av det overførte mindreforbruket i 2025 til en buffer for pramming, jf. sluttprotokoll punkt 2.1.

2.7 Lærings- og omsorgsbaserte tjenester – Ut på vidda

I Reindrifftsavtalen 2019/2020 ble lærings- og omsorgsbaserte tjenester etablert som et permanent tilbud. Hovedmålet for «Ut på vidda» er å etablere en tilleggsnæring i reindrifften som er lønnsom for reindrifftsfamiliene. Videre er det et mål å få etablert godt tilrettelagte tjenester som holder høy kvalitet og som etterspørres av kjøpere. I tillegg er det viktig at tilbudet gir personlig utvikling for brukerne gjennom læring, mestring og sosialt fellesskap samt bidrar til økt forståelse og kunnskaper om reindrifften, samisk kultur, historie og tradisjoner.

Ut på vidda-tilbud er en ny tilleggsnæring. Veien frem til god og lønnsom drift og utvikling av lærings- og omsorgstjenester i reindrifften vil kreve ressurser, engasjement og innsats både av etablererne, programmet Ut på vidda og av støttespillerne til næringen. I tillegg understreker avtalepartene viktigheten av at offentlige myndigheter, Norske Reindrifftsamers Landsforbund og Sametinget støtter opp om ordningen.

I Reindrifftsavtalen 2022/2023 ble avtalepartene enige om at det er viktig med økt innsats for å få opp aktivitetsnivået og lønnsomheten hos de tilbyderne som allerede er etablert. I den forbindelse har styringsgruppen valgt å etablere pilotprosjektet «Reindrifftsåret – de åtte årstider i reindrifften». Prosjektet er godt mottatt av både tilbydere og kjøpere av tjenesten. Avtalepartene ser prosjektet som et viktig tiltak for økt aktivitet og lønnsomhet, og ikke minst et tiltak for å gjøre ordningen mer kjent.

I 2024 ble ordningen evaluert. Hovedbudskapet fra evalueringen er at Ut på vidda fremstår som et godt organisert og samfunnsnyttig program for å skape en tilleggsinntekt for interesserte reindriftsfamilier gjennom utvikling og salg av lærings- og omsorgsbaserte tjenester. Prosjektet «De åtte årstider» har vært avgjørende for å øke aktiviteten og lønnsomheten til tilbyderne. Per nå er det 1600 barn og unge som har fått en unik opplæring i samisk reindrift, kultur og levemåte. Videre har flere titalls lærere økt sin kompetanse på samiske tema og bringer denne kunnskapen tilbake til sine klasserom og gir flere tusen elever årlig et bedre opplæringstilbud. I evalueringen presenteres det flere forslag til tiltak i utviklingen av programmet for å øke aktiviteten og lønnsomheten. Avtalepartene ser det som viktig at styringsgruppen foretar en grundig vurdering og drøftelse av de foreslåtte tiltakene og innarbeider tiltakene i sin strategiske plan for Ut på vidda.

I oppfølgingen av tiltakene understreker avtalepartene viktigheten av god samhandling med tilgrensende ordninger finansiert over reindrifftsavtalen slik som Utviklingsprogrammet og HMS-tjenesten i reindrifften. Særlig vil avtalepartene trekke frem viktigheten av god samhandling med Utviklingsprogrammet ved Innovasjon Norge knyttet til forretningsutvikling,

markedsretting og nettverksbygging. Samarbeid med Innovasjon Norge er også sentralt for å legge til rette for at bedrifter kan kombinere reiseliv og lærings- og omsorgsbaserte tjenester.

Avtalepartene er enige om en videreføring av administrasjonen av ordningen. Norske Reindriftsamers Landsforbund skal bidra til markedsføring av ordningen. I den forbindelse vises det til styrkingen av organisasjonstilskuddet, jf. punkt 5.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen til lærings- og omsorgsbaserte tjenester på 3,0 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruk i 2024 overføres til 2025.

2.8 Klassifiseringssystemet for reinsdyrslakt

Klassifiseringssystemet for reinsdyrslakt ble innført høsten 2015. Klassifiseringssystemet eies av Norske Reindriftsamers Landsforbund, forvaltes av Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt og driftes av Animalia med grunnlag i avtale med Norske Reindriftsamers Landsforbund. Overordnet mål er et likt system for håndtering av reinsdyrslakt i hele Norge. Dette gjelder alle rutiner, klassifisering, pussing/trimming av slakt, veiing og merking. Klassifiseringssystemet skal vise god sammenheng mellom klassifiseringsgruppe og slakteskrotenes innhold av kjøtt, fett og bein (slaktkvalitet). Slakteriene har selv ansvaret for prissettingen. Regelverket er samlet i en klassifiseringshåndbok for reinsdyrslakt, som ligger på Animalia sin hjemmeside. Det er etablert et klassifiseringsutvalg. Utvalget er satt sammen av representanter fra slakteriene, og Norske Reindriftsamers Landsforbund oppnevner leder av utvalget. Animalia er sekretariat for utvalget.

I Reindrifftsavtalen 2022/2023 ble det etablert en arbeidsgruppe som skulle gjennomgå klassifiseringssystemet. Arbeidsgruppen kom frem til at klassifiseringssystemet i hovedsak fungerer etter sin hensikt, men at det likevel er områder som bør gjennomgås og forbedres. Avtalepartene sluttet seg i Reindrifftsavtalen 2023/2024 til anbefalingene fra arbeidsgruppen og har vært enige om å prioritere utarbeidelse og oppfølging av en kommunikasjonsplan, samt en gjennomgang og oppdatering av klassifiseringshåndboken.

Avtalepartene registrerer at det ikke har vært avholdt møter i klassifiseringsutvalget i 2024 og at oppfølgingen av avtalepartenes prioriteringer ikke har hatt en framdrift som forventet. For å legge til rette for oppfølging av avtalepartenes prioriteringer er avtalepartene enige om at det stilles krav om at det minimum skal gjennomføres to årlige møter i klassifiseringsutvalget. Klassifiseringsutvalget skal orientere avtalepartene om oppfølgingen av avtalepartenes prioriteringer under forskriftsmøtet i mai, samtidig orienteres det om planene for andre halvår.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen til klassifiseringssystem for rein over Reindrifftsavtalen 2025/2026 med 0,5 mill. kroner. Av mindreforbruket i 2024 overføres 0,5 mill. kroner til 2025.

2.9 Beredskapsfond

I Reindrifftsavtalen 2018/2019 ble det etablert et beredskapsfond under Reindriftens utviklingsfond. Formålet med beredskapsfondet er å forhindre omfattende tap av rein eller andre store dyrevelferdsmessige utfordringer ved beitekriser, der reinbeitedistriktets eller reinlagets eget beredskapsfond ikke er tilstrekkelig til gjennomføring av nødvendige tiltak. Beredskapsfondet gir grunnlag for tildeling av ekstraordinært tilskudd til beredskap. Statsforvalteren administrerer tilskuddsordningen. Per 31. desember 2024 hadde beredskapsfondet en beholdning på vel 0,6 mill. kroner, før det ble tilført 10 mill. kroner i 2025.

Avtalepartene viser til at 6,4 mill. kroner av overførte midler fra 2024, og 12 mill. kroner av forventet mindreforbruk i 2025 settes av til beredskapsfondet, jf. sluttprotokoll punkt 2.1.

Avtalepartene er enige om at bruk av mindreforbruket i 2025 må sees i lys av utviklingen i beitekrisen i 2025. Avtalepartene er enige om å øke avsetningen til beredskapsfondet med 5,0 mill. kroner, til 15 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Totalt sett utgjør dette en betydelig styrking av beredskapsfondet.

Styrking av beredskapsfondet er i tråd med Sametingets innspill til forhandlingene.

Avtalepartene er enige om at avsetningen til kostnader ved beredskapsutvalgenes møter og befaringer økes med 0,2 mill. kroner, til 0,9 mill. kroner. Mindreforbruk i 2024 overføres til 2025.

2.10 Reindriftens arealbrukskart

Reindriftens arealbrukskart er en del av det offentlige kartgrunnlaget. Kartene skal synliggjøre reindriftens arealbruk. Kartene skal være dynamiske, og vise den til enhver tid gjeldende arealbruken. Kartene er ikke juridisk bindende. Reindriftens arealbrukskart er tilgjengelige i NIBIOs kartinnsynsløsning [Kilden](#), under fagområde reindrift.

Reinbeitedistriktene skal selv sørge for ajourhold av kartdataene, og statsforvalteren skal kvalitetssikre endringer før de publiseres. Ved å henvende seg til statsforvalteren kan tiltakshavere og andre få informasjon om når reindrifftskartet sist er oppdatert.

Arealbrukskartene er en viktig kilde til informasjon om reindriften, blant annet for kommunal- og fylkeskommunal planlegging. Distriktsplanene gir utfyllende beskrivelser av arealbruken som kan brukes sammen med kartene. Distriktsplanene er nå tilgjengelige i [Kilden](#).

Landbruksdirektoratet og NIBIO jobber nå med forbedringer i arealbrukskartene, blant annet for å bedre brukervennligheten. Avtalepartene understreker at arbeidet med arealbrukskartene er et kontinuerlig arbeid med mål om få så god oversikt over reindriftens arealbruk som mulig.

Avtalepartene er enige om en avsetning på 0,5 mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruket fra 2024 overføres til 2025.

2.11 Tilskudd til frakt av rein i forbindelse med slakting

Tilskudd til frakt av rein i forbindelse med slakting skal bidra til utjevning av pris på reinkjøtt til reineiere i ulike reinbeitedistrikt og reinlag samt bidra til effektiv slakting og omsetning av reinkjøtt, jf. forskrift 17. juni 2009 nr. 657 om tilskudd ved frakt av rein i forbindelse med slakting. Tilskuddet skal også bidra til økt slakteuttak før innflytting til høst- og vinterbeiter. Frakttilskuddet bidrar også til økt konkurranse om råstoffet.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen til frakt av rein på 3,0 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruk i 2024 overføres til 2025.

2.12 Tilskudd til rapportering av slaktet rein

Det kan gis tilskudd til rapportering av slaktet rein, jf. forskrift 21. juni 2011 nr. 617 om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning. Forskriften åpner for at de som slakter rein kan søke om økonomisk støtte til gjennomføring av de aldersbestemmelser som kreves.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen til rapportering av slaktet rein med 0,35 mill. kroner for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruk i 2024 overføres til 2025.

2.13 HMS-tjeneste for reindriften

HMS-tjenesten for reindriften er en del av Norsk Landbruksrådgivning, og det er ansatt to HMS-rådgivere. Rådgiverne er lokalisert i Trøndelag og Finnmark, men skal kunne være tilgjengelige i alle områder der det drives reindrift. Norsk Landbruksrådgivning skal levere rådgivningstjenesten og utarbeide kurs- og veiledningsmateriell, holde kurs og veiledningsmøter, og tilby bedriftshelsetjeneste for næringen ved behov. Avsetningen til HMS-tjenesten ble økt i Reindrifftsavtalen 2024/2025 for å legge til rette for ansettelse av en tredje HMS-rådgiver. Under oppstartsmøtet for forhandlingene ble det informert om at rekrutteringsprosessen vil bli ferdigstilt i 2025.

Avtalepartene er enige om at avsetningen til HMS-tjeneste i reindriften over Reindrifftsavtalen 2025/2026 videreføres med 3,0 mill. kroner.

2.14 Helsetjenesten for rein

I Reindrifftsavtalen 2024/2025 ble helsetjenesten for rein etablert som en permanent tjeneste. Styringsgruppen ble avviklet, og Veterinærinstituttet skal i stedet oppnevne en brukergruppe for helsetjenesten bestående av en reineier fra hvert reinbeiteområde og en fra reinlagene, statsforvalteren og Landbruksdirektoratet. Mandatet for helsetjenesten for rein følger av Reindrifftsavtalen 2024/2025. Helsetjenesten skal rapportere til avtalepartene om sin virksomhet i forkant av de årlige reindrifftsavtaleforhandlingene.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen på 2,0 mill. kroner til helsetjenesten for rein i Reindrifftsavtalen 2025/2026. Det vises for øvrig til sluttprotokoll punkt 2.1.2 der det settes av 0,2 mill. kroner i 2025 til en utredning av registrering av helsedata for rein.

2.15 Tilskudd til utgifter ved fôring og flytting

Konsekvensene av manglende reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige har vært en utfordring for norske reineiere siden 2005, da konvensjonen om reinbeite mellom Norge og Sverige utløp.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen på 4,5 mill. kroner til tiltak for reinbeitedistrikter som er utestengt fra sine vinterbeiter i Sverige over Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruk i 2024 overføres til 2025.

2.16 Rådgivningstjeneste i arealsaker

I Reindrifftsavtalen 2021/2022 ble det satt av 3,0 mill. kroner til et treårig pilotprosjekt for en rådgivningstjeneste i arealsaker i Norske Reindriftsamers Landsforbund. Det ble etablert en styringsgruppe sammensatt av representanter for avtalepartene, som hadde som oppgave å utarbeide en prosjektplan for rådgivningstjenesten. Styringsgruppen gikk over til å bli en referansegruppe etter at tjenesten var etablert.

I Reindrifftsavtalen 2024/2025 ble rådgivningstjenesten etablert som en permanent tjeneste, og avsetningen ble økt med 2,0 mill. kroner. Prosjektplanen legger rammene for rådgivningstjenesten. Tjenesten er etterspørselsbasert, og hovedoppgaven er å bistå reinbeitedistrikter eller siidaer som ber om det.

Avtalepartene er enige om å øke avsetningen til rådgivningstjenesten i arealsaker med 1,0 mill. kroner til 6,0 mill. kroner i Reindrifftsavtalen 2025/2026. Økningen må sees i sammenheng med avtalepartenes satsing på rådgivning, jf. sluttprotokoll punkt 1.1.3. Mindreforbruk i 2024 overføres til 2025.

2.17 Tilskudd til distriktsplaner

Distriktsplan er et viktig verktøy for å ivareta reinbeitedistriktenes interesser i arealsaker, og et kunnskapsgrunnlag for offentlige myndigheter. Det er avgjørende at distriktsplanene så langt som mulig er oppdaterte og viser den reelle arealbruken. I Reindrifftsavtalen 2024/2025 ble det derfor etablert en tilskuddsordning for distriktsplaner. I 2025 utarbeidet en arbeidsgruppe bestående av Norske Reindrifftsamers Landsforbund, Landbruks- og matdepartementet og de tre statsforvalterne, en mal for distriktsplaner som finnes på Landbruksdirektoratets nettsider. Det kan gis tilskudd til nye distriktsplaner og til revidering av distriktsplaner. Tilskuddet må sees i sammenheng med at det settes som vilkår for distriktstilskudd at distriktsplanen skal være oppdatert hvert fjerde år, jf. punkt 3.2.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen på 1,5 mill. kroner til distriktsplaner i Reindrifftsavtalen 2025/2026. Mindreforbruket i 2024 overføres til 2025.

2.18 Frie midler til disposisjon for RUF-styret

Avtalepartene er enige om at det settes av 14,85 mill. kroner i Reindrifftsavtalen 2025/2026 til disposisjon for styret for Reindriffts utviklingsfond. Dette er samme nivå som Reindrifftsavtalen 2024/2025. Det vises også til sluttprotokoll og at 6,7 mill. kroner av tidligere avsetninger tilføres frie midler i 2025. Avtalepartene viser til at de frie midlene til Reindriffts utviklingsfond skal legges til rette for en økt satsing på infrastrukturtiltak.

Avtalepartene legger til grunn at Reindriffts utviklingsfonds styre skal utøve sin myndighet med utgangspunkt i bevilgningsrammen og forskrift om Reindriffts utviklingsfond, og at styret selv legger opp til en plan for disponering av frie midler som bidrar til å nå målene i reindrifftspolitikken.

Avtalepartene ble i Reindrifftsavtalen 2024/2025 enige om å nedsette en arbeidsgruppe som skulle gjennomgå forskrift for Reindriffts Utviklingsfond (RUF-forskriften). Arbeidsgruppen leverte sin rapport, *Gjennomgang av RUF-forskriften*, i november 2024. I rapporten ble det anbefalt en rekke endringer i RUF-forskriften.

Avtalepartene er enige om følgende endringer i RUF-forskriften:

- Innføring av en øvre tilskuddsprosent for tilskudd etter forskriften, såfremt ikke annet er bestemt for den enkelte ordningen. Den øvre tilskuddsprosenten settes til 65 prosent av tilskuddsgrunnlaget. I særlige tilfeller kan styret for Reindriffts utviklingsfond dispensere fra den øvre tilskuddsprosenten.
- Åpning for at tilskudd ved omfattende tap av rein i ulykker kan innvilges siidaer og reinbeitedistrikter. En forutsetning er at det ikke er mulig å identifisere reinens eier, og videre at siidaen eller reinbeitedistriktet fordeler midlene til de siidaandelene som er rammet. Et vilkår for at siidaen/reinbeitedistriktet skal kunne innvilges tilskudd på vegne av siidaandeler er at de enkelte siidaandelene som omfattes av søknad om tilskudd oppfyller vilkårene i RUF-forskriftens § 2-3 bokstavene g og h.
- Endring av RUF-forskriftens § 3-5 siste ledd andre punktum, i kapittelet om tilskudd til reindrifftsanlegg, til «Eget arbeid kan maksimalt utgjøre summen av de øvrige kostnadene som inngår i tilskuddsgrunnlaget». Endringen innebærer en klargjøring av bestemmelsen.
- Innføring av et nytt vilkår i ordningen for tilskudd til feltbarnehage, om at de som skal utføre arbeid i feltbarnehage ikke kan være under 15 år.
- Endring av tilskudd til juridisk bistand, som innebærer at tilskudd kun kan innvilges til dekning av «nødvendige kostnader» til juridisk bistand.

Styret for Reindriftens utviklingsfond kan innvilge tilskudd fra Reindriftens utviklingsfond etter ordninger for:

- Reindriftsanlegg, herunder gjerder og slakteanlegg, samt endring og oppgradering av eksisterende gjerder og slakteanlegg.
- Tilskudd ved omfattende tap av rein i ulykker.
- Refusjon av dokumenterte utgifter til deltagelse på kurs/etterutdanning o.l. for reindrifftsutøvere.
- Tilskudd til feltbarnehager.
- Juridisk bistand til reinbeitedistrikter eller siidaer.

I tillegg kan styret for Reindriftens utviklingsfond tildele midler i samsvar med formålet for forskrift om Reindriftens utviklingsfond, herunder:

- Sikring av reindriftens beiterett, herunder støtte til distriktenes arbeid med sikring av reindriftens arealer.
- Praktiske tiltak innenfor reindriften.
- Faglige tiltak til fremme for reindriften, herunder veiledning, kursvirksomhet, etterutdanning, beitegranskning, planlegging og avlstiltak.
- Utvikling av binæringer og formål av generell kulturell betydning for reindriftssamene.
- Tiltak for å fremme likestilling og kvinners situasjon i reindriften.
- Tilskudd til tiltak for reindriftnæringen som følge av klimaendringer.
- Forskning og kunnskapsformidling.
- Fjerning av gammelt gjerdemateriell.
- Tilrettelegging for at reineiere med nedsatt funksjonsevne kan delta i reindriftsarbeid.
- Stipend til reindriftsrelatert masteroppgave.

Avtalepartene er enige om at støtte til tilrettelegging for at reineiere med nedsatt funksjonsevne kan delta i reindriftsarbeid kun kan gis dersom tiltaket ikke dekkes av NAVs støtteordninger. Det kan gis støtte på inntil 100 000 kroner. Videreføring av formålet er i tråd med Sametingets innspill til reindriftsavtalen.

3 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

3.1 Økonomisk ramme

Avtalepartene er enige om en avsetning på 153,3 mill. kroner til kostnadssenkende og direkte tilskudd for Reindriftsavtalen 2025/2026. Økning av de direkte tilskuddene er i tråd med Sametingets innspill.

Avtalepartene understreker at bevilgningene over post 75 er styrende, og Landbruks- og matdepartementet kan, etter samråd med Norske Reindriftsamers Landsforbund, justere de avtalte satsene for å holde forbruket innenfor bevilgningen. Dersom det blir behov for justering av satsene er avtalepartene enige om at produksjonspremien nedjusteres fra 41 pst. til 39 pst. Er ikke en slik nedjustering tilstrekkelig, reduseres satsene for kalveslaktetilskuddet.

3.2 Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag

Distriktstilskuddet skal bidra til å gi distriktene og reinlagene økt medansvar for å sikre en bærekraftig reindrift, balanse mellom reintall og beiter, sikring av arealer og økt lønnsomhet. Tilskuddet skal videre gi grunnlag for avsetning til beredskap, investeringer i utstyr til føring, arbeid med helse, miljø og sikkerhet, avløsning til ferie og fritid samt avløsning ved egen sykdom og barns sykdom utover folketrygdens generelle ordninger.

Avtalepartene er enige om at reindriften selv skal være ansvarlig for å håndtere en beitekrise i de første 30 dagene av beitekrisen, jf. sluttprotokollen punkt 1.1.4. Forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag § 3-1 endres slik at det gis et tilskudd til distriktene og reinlagenes beredskapsfond på 45 kroner per rein. Tilskuddet gis årlig inntil distriktet/reinlagets beredskapsfond er tilstrekkelig til å håndtere en beitekrise i 90 dager. Forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag § 4-1 endres slik at ekstraordinært tilskudd til beredskap fra det sentrale beredskapsfondet først kan ytes etter at distriktet/reinlaget har håndtert en beitekrise i 30 dager.

Avtalepartene er enige om at det skal være et vilkår for tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag at distriktsplanen oppdateres hvert fjerde år. Dette vilkåret skal tydeliggjøre viktigheten av at distriktsplaner skal reflektere den aktuelle arealbruken, slik at planen fungerer som et verktøy for offentlige myndigheter. Vilkåret innebærer at distriktets årsmøte hvert fjerde år skal vurdere behovet for oppdatering. Det vises til at det kan gis tilskudd til utarbeiding og revidering av distriktsplaner og at det er utarbeidet en mal for distriktsplaner, jf. punkt 2.17.

Avtalepartene er videre enige om at det skal være et vilkår for å få distriktstilskudd at reinbeitedistriktet/reinlaget har vedtatt en beredskapsplan, jf. sluttprotokoll punkt 1.1.4. Ved søknad om distriktstilskudd må distriktet/reinlaget bekrefte at det er utarbeidet en beredskapsplan for distriktet. Planen skal være til intern bruk i distriktet.

Avtalepartene er enige om å øke avsetningen til distriktstilskuddet med 8 mill. kroner, til 45,1 mill. kroner, for Reindriftsavtalen 2025/2026. Dette vil legge til rette for videre oppbygging av distriktenes beredskapsfond. Økningen vil videre legge til rette for at reinbeitedistriktene kan fylle en sekretærfunksjon eller kjøpe sekretærtjenester, gjennom en økning av grunnstilskuddet på 5,6 prosent. Dette er en oppfølging av avtalepartenes prioritering av rådgivning, jf. sluttprotokoll punkt 1.1.3. Det faste grunnbeløpet økes med 14 000 kroner, til 264 000 kroner. Grunnbeløpene for øvrig utgjør etter økningen:

- Inntil 385 500 kroner for distrikt 17.
- Inntil 457 000 kroner distrikt 16.
- Inntil 457 000 kroner for hvert av distriktene 30A, 30B og 30C i Vest-Finnmark reinbeiteområde.
- Inntil 148 500 kroner for Femunden reinbeitedistrikt i Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde.
- Inntil 251 000 kroner for reinlagene.

Avtalepartene viser til at det også settes av 10 mill. kroner av det forventede mindreforbruket i 2025 til distriktenes beredskapsfond, jf. sluttprotokoll punkt 2.2.2.

For øvrig videreføres gjeldende satser og regelverk.

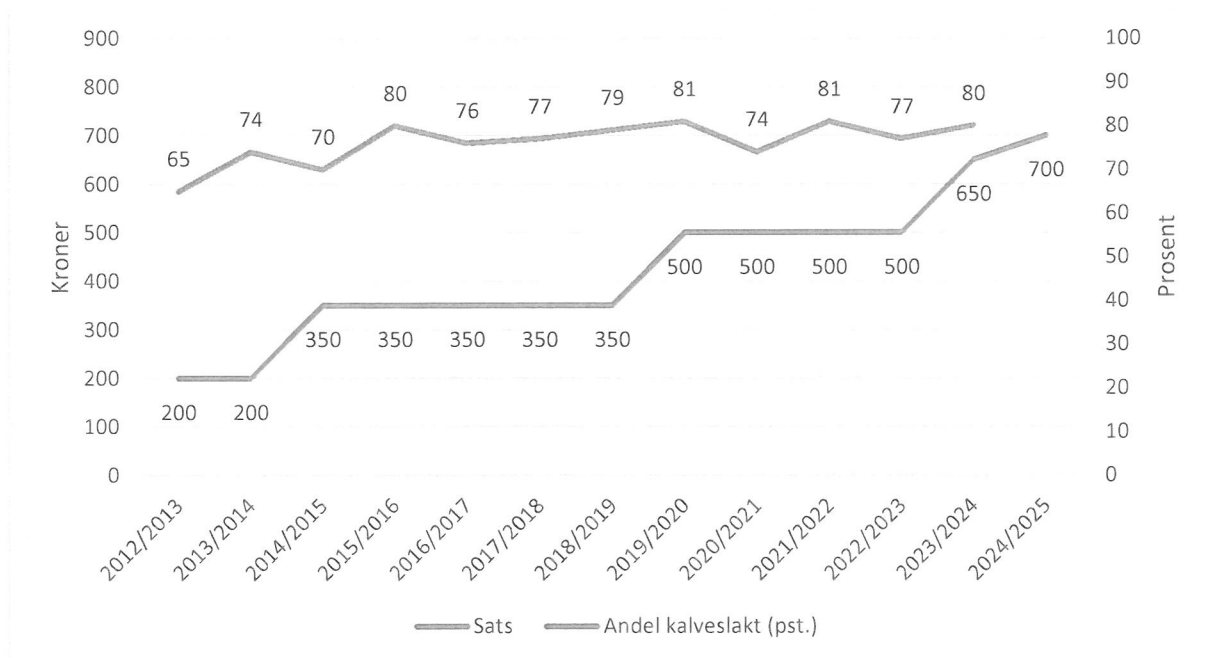
3.3 Produksjonspremie

Formålet med produksjonspremie er å premiere innsats, produksjon og videreforedling i næringen. Produksjonspremie bidrar også til å verdsette og synliggjøre den innsatsen som utføres i tillegg til arbeidet på fjellet.

Avtalepartene er enige om en avsetning på 54,5 mill. kroner til produksjonspremie for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

3.4 Kalveslaktetilskudd

Formålet med kalveslaktetilskuddet er å stimulere til at en større del av kjøttproduksjonen foregår på kalv, noe som er ressursøkonomisk gunstig. Uttak av kalv reduserer presset på vinterbeitene, og reduserer tapene i løpet av vinteren. Økt uttak av kalv bidrar også til økt produktivitet fordi tilveksten på kalv er større enn tilveksten på større dyr.

Figur 3.1 Satser for kalveslaktetilskuddet og andel kalv av totalt slakteuttak

Avtalepartene viser til at satsen for kalveslaktetilskuddet har hatt en betydelig økning de siste årene. Figur 3.1 viser utviklingen i satsen og andelen kalveslakt. Figuren viser at etter 2013/2014 har andelen kalv av totalt slakteuttak vært på over 70 prosent, men med variasjoner. Variasjonene har vært uavhengig av økninger i avsetningen til tilskuddet. Avtalepartene legger til grunn at kalveslaktetilskuddet bør innrettes slik at det stimulerer til kvalitetsheving. Avtalepartene er derfor enige om at det innføres en differensiering i satsen for kalveslaktetilskuddet og at differensieringen baseres på et kvalitetskrav. Kvalitetskravet bygger på klassifiseringssystemet for reinkjøtt, og EUROP-klassene. Avtalepartene er enige om at satsen for det ordinære kalveslaktetilskuddet økes med 40 kroner til 740 kroner. I tillegg fastsettes det et kvalitetstillegg på ytterligere 100 kroner for kalveslakt i klasse O+ til E+.

Avtalepartene er enige om å øke avsetningen til kalveslaktetilskuddet med 6,2 mill. kroner til 41,9 mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2025/2026.

3.5 Tilskudd som kompensasjon for veibruksavgift på bensin

Avtalepartene er enige om å etablere en tilskuddsordning for kompensasjon for veibruksavgift på bensin. Ordningen etableres som en ny ordning i forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag. Tilskuddet skal kompensere for veibruksavgift på bensin for ikke-veigående kjøretøy, det vil si snøskuter, ATV og terrengmotorsykkel.

Det gis et tilskudd som kompensasjon for veibruksavgift på bensin basert på produksjon. Tilskuddet fastsettes etter intervaller for slakteuttak per siidaandel, jf. tabell 3.1.

Tabell 3.1 Tilskuddssatser kompensasjon for veibruksavgift

Slakteuttak (kilo)	Tilskudd (kroner)
500 – 999	4 000
1000 – 2499	8 000
2500 – 4999	15 000
5000 og over	20 000

Nærmere regelverk for ordningen fastsettes i forbindelse med utarbeidelsen av forskriftene til Reindrifftsavtalen 2025/2026.

Avtalepartene er enige om en avsetning på 4,5 mill. kroner i Reindrifftsavtalen 2025/2026.

3.6 Særskilt driftstilskudd til ungdom

Formålet med særskilt driftstilskudd til ungdom er å støtte opp om siidaandelsledere som er under 30 år, og som er under etablering og oppbygging av egen drift.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen på 2,2 mill. kroner til særskilt driftstilskudd til ungdom for Reindrifftsavtalen 2025/2026. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

3.7 Etableringstilskudd

Etableringstilskuddet har som formål å støtte opp om reindrifftsutøvere under 35 år som får opprettet eller overdratt til seg siidaandel. Det gis tilskudd for en periode på tre år.

Etableringstilskuddet medfører budsjettforpliktelser over flere år. Det er derfor nødvendig å gi en tilsagnsfullmakt til bevilgningen, for fremtidige forpliktelser. Tilsagnsfullmakt vil bli foreslått når reindrifftsavtalen legges frem for Stortinget.

Avtalepartene er enige om en avsetning til etableringstilskudd med 3,2 mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2025/2026. Avsetningen reduseres med 2,0 mill. kroner fra Reindrifftsavtalen 2024/2025 fordi det har vært mindreforbruk på posten. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

3.8 Ektefelle/samboertillegg

Formålet med ektefelle-/samboertillegget er å støtte opp om den familiebaserte reindrifften samt bidra til å øke inntektsgrunnlaget i næringen ved å legge til rette for deltakelse av begge ektefeller/samboere på like vilkår. Tilskuddet skal bidra til at begge ektefeller/samboere skal

kunne delta i reindriften på fulltid, eller tilnærmet fulltid. Tilskuddet innvilges kun til siidaandeler der begge ektefeller/samboere står oppført som ledere av siidaandelen.

Avtalepartene er enige om å heve inntektsgrensen fra 350 000 kroner til 400 000 kroner.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen på 0,8 mill. kroner til ektefelle-/samboertillegg for Reindriftsavtalen 2025/2026. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

3.9 Særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel

Formålet med særskilt driftstilskudd til kvinner er å støtte kvinner som har reindrift som hovednæring. Minst 50 prosent av siidaandelsleders inntekt må stamme fra avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av kjøtt fra rein i eget merke.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen på 1,1 mill. kroner til særskilt driftstilskudd for kvinner for Reindriftsavtalen 2025/2026. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

4 Velferdsordninger

Avtalepartene er enige om en avsetning på 4,4 mill. kroner til velferdsordninger over Reindriftsavtalen 2025/2026.

4.1 Tidligpensjon

Tidligpensjon for reindriftsutøvere skal bidra til å lette generasjonsovergangene i reindriften for de som har hatt hoveddelen av sine inntekter fra reindrift. Ordningen skal gjøre det mulig for aktive næringsutøvere å gå ut av næringen før de har rett til alderspensjon fra folketrygden, og skal videre stimulere til at reintallet og sysselsettingsstrukturen tilpasses næringens ressurs- og inntektsgrunnlag.

Tidligpensjonsordningen medfører budsjettforpliktelser over flere år. Det er derfor nødvendig å gi en tilsagnsfullmakt til bevilgningen, for fremtidige forpliktelser. Tilsagnsfullmakt vil bli foreslått når reindriftsavtalen legges frem for Stortinget.

Avtalepartene er enige om å videreføre avsetningen på 2,3 mill. kroner til ordningen med tidligpensjon i Reindriftsavtalen 2025/2026. Gjeldende satser og regelverk videreføres.

4.2 Tilskudd til avløsning ved svangerskap, fødsel, adopsjon og dødsfall

Tilskudd til avløsning skal bidra til å gi bedre økonomisk trygghet for reindriftsutøvere, og styrke den familiebaserte reindriften. Det kan tildeles tilskudd til avløsning ved svangerskap, fødsel, adopsjon og dødsfall. Tilskudd til avløsning forvaltes av Landbruksdirektoratet.

Satsen for tilskudd til avløsning økes fra 60 000 kroner til 80 000 kroner.

Avtalepartene er enige om å øke avsetningen med 0,3 mill. kroner til 1,6 mill. kroner for Reindriftsavtalen 2025/2026. Gjeldende regelverk videreføres. Økning av tilskudd til avløsning er i tråd med Sametingets innspill.

4.3 Øvrige velferdsordninger

For reindriftsutøvere utgjør sykepengene fra NAV i utgangspunktet 80 prosent av sykepengegrunnlaget. For å sikre reindriftsutøvere sykepenger tilsvarende 100 prosent av

sykepengegrunnlaget er avtalepartene enige om at avsetningen over reindrifftsavtalen videreføres på 0,5 mill. kroner i Reindrifftsavtalen 2025/2026. Slik som tidligere år overføres midlene sentralt til folketrygden.

Avtalepartene vil også påpeke at reindrifftsutøvere har mulighet til å tegne individuell forsikring gjennom NAV som gir 100 prosent dekning av sykepengegrunnlaget også de første 1–16 dagene.

5 Organisasjonstilskudd

Formålet med organisasjonstilskuddet er å bidra til at Norske Reindrifftsamers Landsforbund kan delta aktivt i prosesser av sentral betydning for reindrifften, og til en utvikling av reindrifften i samsvar med den til enhver tid gjeldende reindrifftspolitik. Det er en forutsetning for tilskuddet at Norske Reindrifftsamers Landsforbund deltar på de arenaene som er sentrale for reindrifften, og har en aktiv oppfølging av relevante prosesser.

Organisasjonstilskuddet gis med følgende vilkår:

- Søknad om tilskudd sendes Landbruksdirektoratet innen 31. august 2025.
- Tilskuddet utbetales kvartalsvis.
- Søknaden skal omfatte årsrapport og revisorgodkjent regnskap for siste driftsår, i tillegg til planer og budsjett for 2026.
- Søknaden skal inneholde en oversikt over antall medlemmer i Norske Reindrifftsamers Landsforbund per 31. desember 2024.
- Norske Reindrifftsamers Landsforbunds styre og lokallag skal ved valg av styrer ta hensyn til kjønnsfordeling og geografisk representasjon, slik at de forskjellige interesser i reindrifften blir ivaretatt.

Norske Reindrifftsamers Landsforbund etablerte i 2022 et prosjekt mot hets og rasisme mot reindrifftsutøvere, som ble videreført i Reindrifftsavtalen 2023/2024. Prosjektet har utviklet en egen nettside, Reinfakta.no, og informasjonsfilmer. Norske Reindrifftsamers Landsforbund vil styrke sitt kommunikasjonsarbeid, og gjennom dette videreføre arbeidet mot hets og rasisme som en del av sin virksomhet. Avsetningen til prosjektet mot hets og rasisme på 0,8 mill. fra Reindrifftsavtalen 2024/2025 kroner tilføres organisasjonstilskuddet i Reindrifftsavtalen 2025/2026. I tillegg overføres mindreforbruket fra prosjektet mot hets og rasisme i 2024 til 2025.

Avtalepartene er enige om å legge til rette for rådgivning i reindrifften på flere områder enn i dag, i regi av Norske Reindrifftsamers Landsforbund, jf. omtale i sluttprotokoll punkt 1.1.3. Avtalepartene er enige om å øke organisasjonstilskuddet for å legge til rette for at Norske Reindrifftsamers Landsforbund kan gjennomføre kurs og webinarer, og tilby rådgivning for reindrifftsneringen. Økningen skal også legge til rette for at Norske Reindrifftsamers Landsforbund kan styrke sin kommunikasjon og informasjon om ordninger over reindrifftsavtalen.

Organisasjonstilskuddet ble økt med 0,5 mill. kroner i Reindrifftsavtalen 2024/2025. Denne økningen skulle sammen med et tilskudd på 0,5 mill. kroner fra Klima- og miljødepartementet brukes til etablering av en fagstilling i Norske Reindrifftsamers Landsforbund for rovviltrelaterte problemstillinger og tiltakspakken som ble lagt frem av regjeringen i desember 2023, slik at reindrifften kan delta aktivt i prosesser innenfor disse områdene.

Ubrukte midler over Reindriftens utviklingsfond til saksbehandlingssystem og nye nettsider for Norske Reindriftsamers Landsforbund på 0,2 mill. kroner overføres til Norske Reindriftsamers Landsforbund i 2025.

Avtalepartene er enige om å øke organisasjonstilskuddet med 1,9 mill. kroner, til 10,5 mill. kroner.

6 Regelverk

Avtalepartene legger opp til at forskriftene for Reindriftens utviklingsfond, de direkte tilskuddsordningene og velferdsordningene utarbeides og fastsettes av Landbruks- og matdepartementet. Norske Reindriftsamers Landsforbund involveres i utarbeidelsen av forskriftene.

14. februar 2025

Inge Even Danielsen

Viil Søyland

Vedlegg 1. Fordeling av rammen for Reindrifftsavtalen 2025/2026

Kapittel 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen (mill. kroner)

Post	Benevnelse	Reindrifftsavtalen 2024/2025	Reindrifftsavtalen 2025/2026	Endring
51	Reindrifftsens utviklingsfond	73,9	81,8	7,9
72	Organisasjonstilskudd	8,6	10,5	1,9
75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd	138,4	153,3	14,9
79	Velferdsordninger	4,1	4,4	0,3
	Sum kapittel 1151	225,0	250	25

Post 51 Reindrifftsens utviklingsfond (mill. kroner)

Formål	Reindrifftsavtalen 2024/2025	Reindrifftsavtalen 2025/2026	Endring
Konfliktforebyggende tiltak	1,5	3,0	1,5
Utviklingsprogrammet	8,2	8,2	-
Fagbrevordningen	4,0	4,0	-
Markedstiltak	5,0	5,5	0,5
Pramming	6,0	6,0	-
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	3,0	3,0	-
Klassifiseringssystemet for reinsdyrslakt	0,5	0,5	-
Beredskapsfond	10,0	15,0	5,0
Møte- og befaringskostnader beredskapsutvalg	0,7	0,9	0,2
Tilskudd til frakt av rein ved slakting	3,0	3,0	-
Tilskudd til rapportering av slaktet rein	0,35	0,35	-
HMS-tjeneste i reindrifften	3,0	3,0	-
Helsetjenesten for rein	2,0	2,0	-
Tilskudd til utgifter ved føring og flytting	4,5	4,5	-
Rådgivningstjeneste i arealsaker	5,0	6,0	1,0
Tilskudd til distriktsplaner	1,5	1,5	-
Reindrifftsens arealbrukskart	-	0,5	0,5
Prosjekt mot hets og rasisme	0,8	-	-0,8
Frie midler til disposisjon for RUF-styret	14,85	14,85	-
Sum	73,9	81,8	7,9

Post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd (mill. kroner)

Formål	Reindrifftsavtalen 2024/2025	Reindrifftsavtalen 2025/2026	Endring
Distriktstilskudd	37,1	45,1	8,0
Produksjonspremie	56,3	54,5	-1,8
Kalveslaktetilskudd	35,7	41,9	6,2
Tilskudd til kompensasjon for veibruksavgift	-	4,5	4,5
Særskilt driftstilskudd til ungdom	2,2	2,2	-
Etableringstilskudd	5,2	3,2	-2,0
Ektefelle-/ samboertilskudd	0,8	0,8	-
Særskilt tilskudd til kvinner	1,1	1,1	-
Sum	138,4	153,3	14,9

Post 79 Velferdsordninger (mill. kroner)

Formål	Reindrifftsavtalen 2024/2025	Reindrifftsavtalen 2025/2026	Endring
Tidligpensjon	2,3	2,3	-
Tilskudd til avløsning	1,3	1,6	0,3
Øvrige velferdsordninger (sykepenges)	0,5	0,5	-
Sum	4,1	4,4	0,3